

## Israel-Paraguay-planen 1969

År 1969 lanserade Israel ett hemligt initiativ för att uppmuntra frivillig emigration av palestinier från Gaza till Paraguay, med målet att flytta 60 000 individer som en demografisk strategi efter Sexdagarskriget 1967. Planen formaliserades genom beslut Shin.Taf/24 den 29 maj 1969 och involverade höga tjänstemän, inklusive premiärminister Golda Meir och Mossad-chefen Zvi Zamir. Den lovade palestinerna ett nytt liv utomlands med ekonomiska incitament, mark, arbete och stöd för kulturell integration. Endast 30 individer flyttades dock innan planen kollapsade 1970, efter en våldsamt händelse som avslöjade dess misslyckanden. För de inblandade palestinerna präglades upplevelsen av djupt bedrägeri: de utlovades en framtid i Brasilien, men övergavs istället i Paraguay utan de utlovade resurserna eller stödet. Denna artikel fokuserar på deras berättelser för att belysa den mänskliga kostnaden för denna misslyckade politik.

### Planens ramverk och löften

Initiativet, som förmedlades av Mossad och koordinerades genom det israeliska resebyrån Patra, ägd av Gad Greiver, erbjöd palestinier i Gaza ett lockande paket: en engångsbetalning på 100 dollar (cirka 750 dollar idag), fullt betalda resekostnader, omedelbart uppehållstillstånd i värdlandet, en väg till medborgarskap inom fem år, jordbruksmark, arbetsmöjligheter och stöd för kulturell integration, inklusive språkhjälp. Paraguay, under diktatorn Alfredo Stroessner, gick med på att ta emot emigranterna för en betalning på 33 dollar per person, med en förskottsbetalning på 350 000 dollar för de första 10 000, med visionen att de skulle arbeta med jordbruksutveckling.

För palestinerna var löftena särskilt lockande. Gaza stod 1969 inför ekonomisk stagnation och trycket från den israeliska ockupationen, vilket gjorde utsikten till en nystart i Brasilien – ett land som ofta framhölls i Patras rekryteringsinsatser – mycket tilltalande. Agenter marknadsförde programmet som en strukturerad flytt med jobb, marklotter och hjälp att lära sig portugisiska eller integreras kulturellt, riktat mot individer som var desperata efter stabilitet. Löftet om Brasilien, med dess etablerade arabiska diaspora och ekonomiska möjligheter, stod i skarp kontrast till den verklighet som väntade.

### Palestinska berättelser: Bedragna och övergivna

Palestinska berättelser avslöjar ett tydligt svek. En levande berättelse kommer från Mahmoud, en palestinier som rekryterades genom Patra med försäkringar om arbete och mark i Brasilien, komplett med stöd för att lära sig portugisiska och integreras i ett livligt samhälle. Han fick dokument och en flygbiljett, bara för att upptäcka vid ankomsten till Asunción, Paraguay, att han hade blivit lurad. Det fanns inget Brasilien, inget arbete, ingen mark och inget stöd för kulturell integration – bara en ringa betalning på 100 dollar och uppehållspapper som hade litet praktiskt värde. Mahmouds berättelse är symbolisk för

bedrägeriet som de få deltagarna mötte, som fann sig övergivna i ett främmande land utan resurser eller samhälle.

Andra berättelser återspeglar denna känsla av övergivenhet. De 30 flyttade palestinierna tvingades navigera i Paraguays språkliga och kulturella landskap – dominerat av guaraní och spanska – utan det utlovade språkstödet. Den jordbruksmark de utlovades materialiserades aldrig, och inga arbetsprogram etablerades. Deltagarna kände sig "lurade" att lämna Gaza, deras förväntningar på en strukturerad flytt krossades av verkligheten av isolering och försummelse. Löftet om kulturell integration, avgörande för att anpassa sig till ett nytt samhälle, var helt frånvarande, vilket lämnade individer att klara sig själva i ett land utan en palestinsk diaspora som kunde erbjuda stöd. Denna övergivenhet fördjupade deras känsla av svek, när de insåg att de var en del av ett geopolitiskt manöver snarare än mottagare av genuina möjligheter.

## Ambassadskjutningen 1970: En reaktion på brutna löften

Planens kollaps accelererades av en dramatisk händelse den 4 maj 1970 vid Israels ambasad i Asunción. Två palestinska emigranter, Talal al-Dimassi och Khaled Darwish Kassab, sköt och dödade Edna Peer, en ambassadanställd, i en handling som ofta kallas den första förekomsten av palestinsk terrorism utomlands. Kontexten antyder dock en mer komplex historia. Palestinierna sökte hjälp från ambassaden efter att en utlovad Mossad-agent – ansvarig för att arrangera fastigheter och arbetsmöjligheter – inte dök upp. När ambassadören avvisade dem och ignorerade deras vädjanden, bröt deras frustration ut i våld.

Denna händelse väcker frågor om etiketten "terrorism". Männens handlingar, även om de var tragiska och oförsvarbara, verkar vara rotade i desperation över de ouppfyllda löfterna om mark, arbete och stöd. När de kände sig övergivna av både Israel och Paraguay var deras attack mindre en planerad handling av politiskt våld och mer en reaktion på svek och försummelse. Skjutningen avslöjade planen för internationell granskning, vilket ledde till klagomål från arabstater till FN och stoppade initiativet. Det underströk också djupet av palestinsk desillusion, eftersom de brutna löfterna gödde vrede och desperation.

## Den mänskliga kostnaden av ouppfyllda löften

De ouppfyllda löfterna lämnade en djup påverkan på de inblandade palestinierna:

- **Ekonomisk förödelse:** Betalningen på 100 dollar var helt otillräcklig för att etablera ett levebröd i Paraguay, där varken jobb eller mark tillhandahölls. Deltagare som Mahmoud stod inför omedelbara svårigheter utan medel att försörja sig själva.
- **Kulturell och social isolering:** Utan språkstöd eller integrationsprogram kämpade palestinierna med att anpassa sig till Paraguays guaraní- och spansktalande samhälle. Frånvaron av en palestinsk gemenskap förvärrade deras isolering, till skillnad från det utlovade stödet för integration i Brasiliens arabiska diaspora.
- **Psykologiskt svek:** Bedrägeriet – att lova Brasilien men skicka dem till Paraguay – undergrävde förtroendet. Insikten att de var brickor i Israels demografiska strategi

lämnade deltagarna med en känsla av utnyttjande och förlust, förvärrat av omöjligheten att återvända till Gaza.

- **Tvingad förflyttning:** Programmets "frivilliga" natur var tveksam, eftersom ekonomiska påtryckningar i Gaza tvingade fram deltagande. Att bli vilseledda om destinationen och övergivna vid ankomst fördjupade känslan av förflyttning.

Dessa berättelser, även om de är begränsade av planens lilla skala, belyser ett mönster av utnyttjande. Planens misslyckande härrörde från dess oförmåga att uppfylla dessa åtaganden, vilket lämnade palestinierna strandsatta och Paraguay försiktigt med ytterligare engagemang.

## Etiska och geopolitiska implikationer

Planens etiska brister var uppenbara. Kritiker, inklusive palestinska förespråkare, hävdar att den gränsade till tvingad förflyttning, genom att utnyttja Gazas desperation för att minska den palestinska befolkningen. Mossads inblandning, som förmedlade avtalet och ungefär samtidigt upphörde med jakten på nazister i Paraguay, förstärkte uppfattningen om manipulation. Avtalets hemlighetsfullhet, dolt fram till skjutningen 1970, gödde anklagelser om oetiskt beteende. Paraguay, av rädsla för motreaktioner från arabstater, tog snabbt avstånd, och Stroessner övergav planen efter händelsen.

För palestinierna förstärkte upplevelsen en berättelse om förflyttning och brutet förtroende. Planens lilla skala – att flytta endast 30 individer – bidrog lite till Israels demografiska mål men lämnade bestående ärr på deltagarna. Den mänskliga kostnaden återspeglar konsekvenserna av en politik som prioriterade strategi framför mänsklighet.

## Arv och lärdomar

Israel-Paraguay-planen 1969 förblir en fotnot i den israelisk-palestinska konflikten, men dess påverkan på de få deltagarna är djup. Palestinska berättelser om en utlovad framtid i Brasilien – komplett med mark, arbete och kulturellt stöd – bara för att överges i Paraguay avslöjar den mänskliga kostnaden för geopolitiska experiment. Ambassadskjutningen 1970, utlöst av frånvaron av en utlovad Mossad-agent och ambassadörens avisning, återspeglar de bedragna människornas desperation och utmanar förenklade etiketter som "terrorism".

När diskussioner om liknande migrationsförslag dyker upp fungerar dessa berättelser som en varning. Politiker drivna av demografiska mål måste prioritera transparens och genuint stöd för att undvika att upprepa misslyckandena från 1969. För de inblandade palestinierna är planen en bitter påminnelse om ouppfyllda löften, deras röster ett rop på ansvarighet inför förflyttning och bedrägeri.